

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **Punktum, spol. s r.o.**, se sídlem Otická 758/19, Opava, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj** se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, ve věci nezákonného zásahu – DPH za 2. čtvrtletí roku 2012,

t a k t o :

- I. Žaloba se v části, v níž se žalobce domáhal přezkoumání výzvy ze dne 14.8.2012 č.j. 272370/12/384911806282, **odmítá.**
- II. Vydání výzvy ze dne 14.8.2012 č.j. 272370/12/384911806282 a následné prohlášení daňového přiznání k DPH za 2. čtvrtletí 2012 ze dne 23.7.2012 za neúčinné podání **je nezákonným zásahem.**
- III. Žalovanému se **přikazuje**, aby obnovil právní stav před vydáním výzvy ze dne 14.8.2012 č.j. 272370/12/384911806282.
- IV. Žalovaný je povinen **zaplatit** žalobci na náhradě nákladů řízení částku 2.000,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce jednak domáhal přezkoumání výše uvedené výzvy žalovaného ze dne 14.8.2012 a jednak ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v tom, že žalovaný vyzval žalobce k odstranění vady podání – přiznání k DPH za 2. čtvrtletí roku 2012 ze dne 23.7.2012, a poté pro neodstranění vady prohlásil toto podání za neúčinné.

Žalobce v žalobě uvedl, že podal dne 23.7.2012 přiznání k DPH za 2.čtvrtletí 2012, a to prostřednictvím své datové schránky, ve formátu .PDF. Finanční úřad v Opavě (jehož působnost přešla s účinností od 1.1.2013 na Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj – dále jen žalovaný) jej nejprve vyzval dne 14.8.2012 k odstranění vady podání (podání bylo doručeno ve formátu .PDF, když pokyn D-349 stanoví formát .XML) a poté, pro neodstranění vady, prohlásil žalobcovo podání za neúčinné. Žalobce nesouhlasil s postupem žalovaného, považoval ho za nezákonný, s tím, že žalobci hrozí sankce za nepodání daňového přiznání, ačkoli jej podal včas.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě potvrdil skutkové okolnosti věci a sdělil, že dne 25.1.2013 vydal ve věci žalobce platební výměr na DPH za 2. čtvrtletí 2012 ve výši 136 208,- Kč (tj. v téže výši jaká byla uvedena v podání žalobce ze dne 23.7.2012 – pozn. soudu), a to na základě místního šetření provedeného u žalobce 13.12.2012. Žalovaný navrhl odmítnutí žaloby (s tím, že zákonnost postupu správce daně je přezkoumatelná v rámci odvolacího řízení ohledně platebního výměru ze dne 25.1.2013), případně zamítnutí žaloby, když postup správce daně byl zákonný, v souladu s pokynem D-349. Dále žalovaný nesouhlasil

s alternativní formulací petitu žalobcem, když podle žalovaného je nutno jednoznačně tvrdit, zda zásah dosud trvá či nikoliv.

Žalobce v replice potvrdil, že DPH za 2. čtvrtletí 2012 mu byla vyměřena, avšak trval na žalobě, když kromě hrozby sankce může být označen za poplatníka, který nespolupracuje se správcem daně.

K alternativnosti petitu je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.5.2014 č.j. 1 Afs 60/2014-48 : *Žalobce může již v žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 s. ř. s.) navrhnout eventuální petit: primárně se bude domáhat zákazu pokračování v porušování konkrétního žalobcova práva nebo příkazu obnovit stav před zásahem a eventuálně (pokud zásah v mezidobí skončí) bude požadovat určení, že zásah byl nezákonný.*

Krajský soud především odmítl žalobu v části, v níž se žalobce domáhal přezkoumání výzvy ze dne 7.3.2013, na základě níž byl žalobce vyzván k odstranění vady podání ze dne 22.1.2013.

Podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), soud žalobu odmítne, je-li nepřipustná. Podle ustanovení § 68 písm. e) s.ř.s. je žaloba nepřipustná tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno. Podle ustanovení § 70 písm. a) s.ř.s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutím.

Podle § 65 odst. 1 s.ř.s., kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

V předmětné věci je zřejmé, že žalobce napadl správní žalobou výzvu k odstranění vad, tedy úkon, který materiálně nemá znaky rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 56/2004-114 z 19. 12. 2006, publ. pod č. 1113/2007 Sb. r. NSS).

Soud proto žalobu v této části podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. jako nepřipustnou odmítl.

Dále se soud zabýval žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, a to meritorně, když na rozdíl od žalovaného zastává názor, že žalobce by v řízení ohledně platebního výměru vydaného 25.1.2013 nemohl úspěšně uplatnit námitky vztahující se k jinému řízení – k řízení zahájenému žalobcovým podáním ze dne 23.7.2012.

Podle § 74 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen daňový řád), má-li podání vady, pro které není způsobilé k projednání, nebo vady, pro které nemůže mít předpokládané účinky pro správu daní, vyzve správce daně toho, kdo podání učinil, aby označené vady odstranil podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou stanoví.

Podle § 74 odst. 3 daňového řádu, budou-li vady podání odstraněny ve stanovené lhůtě, hledí se na podání, jako by bylo učiněno řádně a včas. Nebudou-li vady podání odstraněny, stává se podání uplynutím stanovené lhůty neúčinným, o čemž pořídí správce daně úřední záznam a vyrozumí podatele; vyrozumění není třeba v případě, že podatel na výzvu k odstranění vad neučinil vůči správci daně žádný úkon.

Na téma vad podle § 74 odst. 1 daňového řádu se sluší připomenout rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15.5.2014 č.j. 9 Afs 24/2013-31 : *Vada dle § 74 odst.1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, která brání projednání podání, může spočívat též v nesrozumitelnosti či nejednoznačnosti podání pramenící z velmi zásadních a na první pohled i laikovi patrných hlubokých rozporů mezi označením podání a jeho obsahem, k čemuž však zpravidla budou muset přistoupit i další okolnosti přisvědčující této nesrozumitelnosti nebo nejednoznačnosti. Podstatné je, aby vznikaly objektivní a zásadní pochyby o vyznění podání jako celku bránící jeho projednání.*

Podání, o něž se zde jedná, bylo daňovým přiznáním k DPH za 2.čtvrtletí roku 2012.

Podle § 101 odst. 1 věty první zákona č. 235/2004 Sb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDPH), plátce je povinen do 25 dnů po skončení zdaňovacího období podat daňové přiznání na tiskopisu předepsaném Ministerstvem financí, a to i v případě, že mu nevznikla daňová povinnost, pokud zákon nestanoví jinak.

Podle § 72 odst. 1 daňového řádu, přihlášku k registraci, řádné daňové tvrzení nebo dodatečné daňové tvrzení lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí nebo na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem.

Ustanovení § 72 odst. 3 daňového řádu přitom nabízí navíc možnost (srov. „lze i“) učinit takové podání datovou zprávou ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně.

Jediným důvodem, proč byl žalobce vyzván k odstranění vady podání, byl jiný formát podání (.PDF) namísto formátu, jehož se žalovaný dovolával podle pokynu D-349 (.XML), nic jiného nebylo žalobci vytýkáno. Ve výzvě není uvedeno, že by podání snad bylo nečitelné, nejasné či jinak nesrozumitelné. Žalovaný to také později potvrdil ve sdělení žalobci ze dne 19.12.2012 : podání tohoto přiznání ve formátu .PDF je čitelné, avšak použití jiného formátu než .XML znemožňuje (údajně podle žalovaného – pozn. soudu) jeho zpracování a vyměření.

Jinými slovy, pokud by žalobce doručil žalovanému obsahově (i graficky) zcela shodné daňové přiznání v listinné podobě, žalovaný by žalobce k ničemu nevyzýval a vyměřil by DPH podle žalobcova podání.

Nástroj popsáný v § 74 daňového řádu slouží k tomu, aby se z nesrozumitelného či nejednoznačného podání stalo podání srozumitelné a jednoznačné. S neodstraněním takto zásadních vad spojuje daňový řád také velmi zásadní následek - deklarování neúčinnosti podání.

V daném případě bylo však žalobcovo podání srozumitelné a jednoznačné, mělo stejnou strukturu jako předepsaný tiskopis. Jediný rozdíl spočíval v možnostech jeho následného zpracování. Podání ve formátu .XML by správce daně mohl rovnou (elektronicky) zpracovat, kdežto s podáním ve formátu .PDF, doručeným prostřednictvím datové schránky, by mohl nakládat „jen“ jako s listinou („tiskovým výstupem z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem“), což však nijak nebrání jejímu dalšímu zpracování a vyměření daně.

Žalovaný podle názoru soudu postupoval v rozporu s § 74 daňového řádu, neboť žalobcovo podání z 23.7.2012 nemělo vady, pro které by nebylo způsobitelné k projednání, nebo vady, pro které by nemohlo mít předpokládané účinky pro správu daní. V daném případě tak byly naplněny všechny předpoklady podle § 82 s.ř.s. – žalobce byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti žalobci. Žalobce podal přiznání k DPH za 2. čtvrtletí 2012 dne 23.7.2012, tedy včas, a jeho podání mělo údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s příslušným tiskopisem. Přesto byl nezákonně vyzván „k odstranění vady“ a poté bylo jeho podání prohlášeno za neúčinné. Žalobce se tedy ocitl v situaci, jako by žádné přiznání nepodal.

Soud proto v souladu s § 87 odst.2 s.ř.s. určil, že provedený zásah (spočívající ve vydání výzvy dne 14.8.2012 a následném prohlášení neúčinnosti podání ze dne 23.7.2012) byl nezákonný, a vzhledem k tomu, že důsledky tohoto zásahu nadále trvají (na žalobce

může být pohlíženo jako na poplatníka, který neplní včas své povinnosti), přikázal zároveň žalovanému obnovit stav před vydáním výzvy ze dne 14.8.2012 č.j. 272370/12/384911806282.

V souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud o náhradě nákladů řízení procesně úspěšnému žalobci, když částka 2.000,- Kč představuje soudní poplatek zaplacený z žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 18. prosince 2014

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu